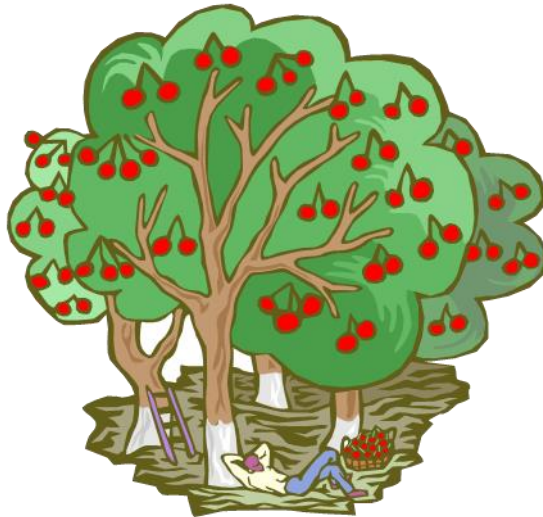

Sociaal veiligheidsplan

de Breede Hei

R.K. BASISCHOOL

Basisschool de Breede Hei
Dopheide 40
3823 HL Amersfoort
033-4564138
breedehei@kpoa.nl
www.breedehei.nl

basis voor groei en ontwikkeling

Inhoud

VOORWOORD	3
VISIE VAN DE BREEDE HEI	4
1.PREVENTIEF BELEID	6
1.1 PREVENTIEF BELEID BETREFT LEERLINGEN, OUDERS EN SCHOOL.	6
1.1.1 <i>Gedrag norms leerlingen</i>	6
1.1.2 <i>Gedrag norms ouders</i>	9
1.1.3 <i>Gedrag norms leerkrachten</i>	9
1.2 VOORWAARDEN OM VEILIGHEID TE OPTIMALISEREN.....	9
1.2.1 <i>Veiligheid gebouw</i>	9
1.2.2 <i>Veiligheid personeel</i>	10
1.2.3 <i>Veiligheid leerlingen</i>	10
1.2.4 <i>Veiligheid algemeen</i>	10
2. STAPPENPLAN BIJ AANPAK PESTGEDRAG	11
2.1. PLAGEN OF PESTEN?	11
2.2 DOEL ANTI-PESTPROTOCOL BASISCHOOL DE BREEDE HEI.....	11
2.3 PREVENTIEF PESTBELEID	11
2.3.1 <i>Stop is Stop-stappenplan</i>	12
2.3.2 <i>Lessen sociaal-emotionele ontwikkeling uit de methode ‘Kinderen en hun sociale talenten’</i>	12
2.3.3 <i>Sociogram</i>	12
2.3.4 <i>Het zorgteam</i>	12
2.4 INDIEN ER TOCH SPRAKE IS VAN PESTEN?	12
2.5 ANTI-PESTPROTOCOL.....	15
2.6 MEER LEZEN OVER PESTEN?.....	17
3. STAPPENPLAN IN ONVEILIGE SITUATIES	18
3.1 LEERLINGEN.....	18
3.2 MEDEWERKER/OUDER/VERZORGER OF GAST	19
4.INCIDENTBELEID EN NAZORGBELEID	20
4.1 STAPPENPLAN INCIDENTEN MET OUDERS/VERZORGENS	20
4.2 TAKEN DIRECTIE.....	20
4.3 EVALUATIE VAN HET INCIDENT MET BETREKKING TOT HET STAPPENPLAN.	20
5.OMSCHRIJVING BEGRIPPEN ONGEWENST GEDRAG	21
6.TAAKOMSCHRIJVING WERKGROEP SOCIAAL-EMOTIONEEL	22
7.TAAKOMSCHRJVING WERKGROEP VEILIGHEID/ARBO	22
8.EVALUATIE VAN SCHOOLVEILIGHEIDSPAN	23
9.BIJLAGEN	23

VOORWOORD

Onze school wil een veilige school zijn voor iedereen. 'De Breede Hei, basis voor groei en ontwikkeling'. Kernwoorden hierbij zijn respect voor en acceptatie van elkaar. De vier basiswaarden; Veiligheid, Vertrouwen, Verbinding en Verantwoordelijkheid spelen op schoolbreedniveau en ook op groepsniveau een belangrijke rol in het pedagogisch handelen en het pedagogisch klimaat in en op de school. De leerkrachten zijn in het dagelijks onderwijs in de klas vooral gericht op pro- actief pedagogisch handelen. Hierbij stimuleren zij in alle situaties gewenst gedrag bij alle leerlingen. Een goede samenwerking tussen personeel, ouders/verzorgers en leerlingen waardoor een leerling optimaal tot leren kan komen, is hierbij belangrijk.

De Breede Hei geeft dit vorm in de sociale veiligheid. De sociale veiligheid komt naar voren in de stijl van lesgeven, de benadering van de leerlingen, leerkrachten, de ouders/verzorgers en de gasten en door de inrichting van het gebouw. Onder sociale veiligheid wordt verstaan dat personeelsleden, maar ook ouders en bezoekers van de school, zich professioneel gedragen t.o.v. leerlingen en dat ouders en bezoekers zich gedragen naar de regels die gebruikelijk zijn binnen de school. Het team van de Breede Hei heeft dit veiligheidsplan opgesteld, hierin staat hoe de verschillende pedagogische kenmerken van de school te herkennen zijn.

Een goed werkend veiligheidsplan is geen garantie dat er zich geen geweldsincidenten voordoen binnen de school. In dergelijke situaties is het belangrijk snel en adequaat te reageren. Daarom wordt in dit plan, naast preventie ook aandacht besteed aan de stappen die tijdens en na een geweldsincident worden gezet.

Binnen een veilige school zijn een aantal gedragingen ongewenst en een aantal gedragingen worden niet getolereerd. Daar waar het plan geen antwoord geeft op de vraag hoe te handelen bij agressie en geweld, is de directie bevoegd om verdere maatregelen te nemen. Van al het personeel, de kinderen en alle ouders/verzorgers wordt verwacht dat zij dit plan kennen en onderschrijven. In de schoolgids wordt verwezen naar het schoolveiligheidsplan en is aangegeven hoe men er kennis van kan nemen. Het plan is ook van toepassing op alle personen die onze school bezoeken.

Visie van de Breede Hei

Onze primaire taak is om de kinderen goed toe te rusten, zodat ze zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij. Dat kan de school niet alleen, voor het kind is het van het grootste belang dat er een optimale samenwerking is tussen ouders/verzorgers en school. We zien de ouders/verzorgers als partner in de begeleiding van het kind.

De Breede Hei vindt het belangrijk om voor de basisvaardigheden lezen, taal en rekenen onderwijs aan te bieden dat aansluit bij de onderwijsbehoeften van het kind. Via Handelingsgericht werken (HGW) proberen we effectief om te gaan met de verschillen tussen kinderen. Daarbij willen wij met ons onderwijs aansluiten op de wereld van nu en morgen. Een school waar kinderen de gehele dag terecht kunnen voor onderwijs, voor-, tussen- en naschoolse opvang. Een school waar kinderen een stap over de grens zetten door bijvoorbeeld al op jonge leeftijd kennis te maken met vreemde talen.

In de hal van de Breede Hei groeien, prachtige appelbomen. Bomen met mooie, sterke, gezonde takken. Bomen die heel veel appeltjes geven: kleine, grote, sappige, stevige, appels met een deukje, glanzende appeltjes, ... De appeltjes van de Breede Hei zijn onze kinderen! Voor alle appeltjes is er een plekje in onze boom, kom maar eens kijken.

Algemene uitgangspunten

Ons onderwijs richt zich naast de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen op de lichamelijke, creatieve, sociaal-emotionele en culturele ontwikkeling. De school zal het kind helpen te ontdekken wie het is, te laten ervaren dat je mag zijn wie je bent, het kind de benodigde inzichten, kennis en vaardigheden aanreiken om de eigen plek te vinden in deze dynamische en veranderende wereld.

Levensbeschouwelijke uitgangspunten

Wij zijn een Katholieke school. De ouders zijn de eerst verantwoordelijke voor de geloofsopvoeding, zoals bijvoorbeeld de begeleiding naar de Eerste Communie en het Vormsel. De voorbereidingen hiervan vinden plaats buiten schooltijd.

Het is voor ons belangrijk, dat de kinderen de van oorsprong Christelijke waarden en normen kunnen hanteren in hun dagelijks leven en de omgang met elkaar. Wij gaan daarbij uit van onze kernwaarden veiligheid, verantwoordelijkheid, vertrouwen en verbinding. Ze zorgen voor houvast in ons eigen handelen en onze kijk op de wereld.

Met hulp van onze identiteitsbegeleider vanuit de KPOA, geven wij inhoud aan een aantal Katholieke vieringen gedurende het schooljaar. Wij denken hierbij aan Allerzielen, Kerst, Carnaval, Pasen en Pinksteren. Met de kinderen gaan we in gesprek over de achtergrond van een viering/gebeurtenis en maken hierbij de verbinding met het hier en nu.

De appelboom staat binnen onze school symbool voor hoe wij met elkaar om gaan. Je moet als mens eerst goed geworteld zijn om te kunnen groeien en bloeien, zodat je hierna de vruchten kan plukken.

Pedagogische uitgangspunten

Wij richten ons op de ontwikkeling van het kind in zijn totaliteit. Wij begeleiden het kind in zijn of haar sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfstandigheid in leren en werken en het ervaren en aangaan van de eigen verantwoordelijkheid.

Onderwijskundige uitgangspunten

Wij willen bereiken dat kinderen met interesse en plezier, actief betrokken zijn bij het onderwijs. Het onderwijs moet door de kinderen ervaren worden als een samenhangend geheel. Zij moeten zich kunnen ontwikkelen in een ononderbroken proces, een doorgaande

lijn van 4 t/m 12 jaar. De school richt zich op de ontwikkeling van het individuele kind via Handelingsgericht Werken. Dat houdt in dat de onderwijsbehoeften van alle kinderen in kaart zijn gebracht en als uitgangspunt genomen worden van ons onderwijskundig handelen. Alle kinderen krijgen dan optimale ontwikkelingskansen. Met deze zorg trachten we te bereiken dat zoveel mogelijk kinderen ons basisonderwijs kunnen volgen.

Sociale veiligheid

De sociale veiligheid komt op de Breede Hei naar voren in de stijl van lesgeven, de benadering van de leerlingen, leerkrachten, de ouders/verzorgers en de gasten en door de inrichting van het gebouw. Onder sociale veiligheid wordt verstaan dat personeelsleden, maar ook ouders en bezoekers van de school, zich professioneel gedragen t.o.v. leerlingen en dat ouders en bezoekers zich gedragen naar de regels die gebruikelijk zijn binnen de school. Het team van de Breede Hei heeft dit veiligheidsplan opgesteld, hierin staat hoe de verschillende pedagogische kenmerken van de school te herkennen zijn.

1. PREVENTIEF BELEID

Aan preventie van geweld en agressie moet aandacht geschonken worden. Het is van groot belang beleid te maken op het voorkomen van geweldsincidenten in en rond de school.

1.1 Preventief beleid betreft leerlingen, ouders en school.

1.1.1 Gedragsnormen leerlingen

Schoolafspraken en schoolregels ter voorkoming van / bij pesten. We zijn alert op discriminatie, pesten en werken aan het voorkomen hiervan. Wat we preventief doen:

Ter voorkoming van pestgedrag zijn de volgende punten van belang:

- We starten het schooljaar met de 'Gouden weken' t.b.v. het groepsvormingsproces
- Alle groepen werken met de methode 'Kinderen en hun sociale talenten'.
- Vanaf groep 3 wordt er 2 keer per jaar een sociogram afgenomen om de groepsdynamiek in kaart te brengen.
- De schoolregels hangen zichtbaar in de gezamenlijke ruimtes en in alle klaslokalen.
- Bij de start van het schooljaar worden de klassenregels opgesteld door/met kinderen.
- De ouders worden tijdens de informatieavond en regelmatig via de nieuwsbrief 'de kattenbel' geïnformeerd.
- Leerkrachten houden toezicht bij het binnenkomen en verlaten van de school en tijdens pauzes op het plein zowel binnen als buiten.
- Preventief overleg met de ouders over dreigend pestgedrag. Ouders eventueel verwijzen naar externe instantie of ouders het advies geven hun kind een weerbaarheidstraining te laten volgen.
- Een jongerenwerker komt in de bovenbouw informatie geven over actuele onderwerpen.
- Er zijn 2 interne contactpersonen (pestcoördinatoren) aanwezig op school. Er hangt zichtbaar in de school een brievenbus zodat leerlingen contact kunnen opnemen.

Taakverdeling rond zorg en sociale veiligheid binnen de school:

- Interne contactpersonen/pestcoördinator: Marloes Bos Botterblom/Lisanne Marcus
- Aandacht functionaris: Irma van Drie
- Intern-begeleiders: Lisanne Marcus
- Expert sociaal-emotioneel/gedragspecialist: Marloes Bos Botterblom

De schoolregels van de Breede Hei:

Omdat we willen dat er duidelijkheid is in afspraken die de school hanteert op het gebied van gedragsregels, hebben we onderstaande regels gemaakt. Deze dienen als kapstok om bepaald gedrag met kinderen bespreekbaar te maken. De schoolregels sluiten aan bij de methode die wij inzetten: Kinderen en hun sociale talenten.

Schoolregels

Ervaringen delen

Wij luisteren naar de verhalen van elkaar

Jezelf presenteren

Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort

Aardig doen

Wij helpen elkaar en geven complimenten

Een keuze maken

Wij zijn verantwoordelijk voor onze eigen keuzes en de gevolgen daarvan

Samen spelen en werken

Iedereen mag meedoen

Opkomen voor jezelf

Wij komen op voor onszelf

Een taak uitvoeren

Wij zijn zelfstandig en zetten door als het niet meteen lukt

Omgaan met ruzie

Wij praten ruzies uit

Veilig in de groep

Algemene gedragsregels

De leerkracht brengt aan het begin van het jaar de schoolregels en omgangsregels onder de aandacht. Er worden eigen klassenregels gemaakt met/door de kinderen. Er wordt structureel op de schoolregels en klassenregels teruggekeken. Methode 'kinderen en hun sociale talenten' wordt hiervoor ingezet. Wat gaat goed? Wat gaat nog niet goed? Hoe kunnen we dat verbeteren? Je mag elkaar aanspreken op het niet nakomen van de afspraken. Kinderen weten welk gedrag niet door de beugel kan.

Afspraken voor mobiele telefoons op de Breede Hei

Veel kinderen gaan zelfstandig naar school. Dan is het een prettig idee als kinderen kunnen bellen met hun mobiele telefoon als het nodig is. Eenmaal op school aangekomen is onze afspraak dat de telefoons bij de leerkracht op een daarvoor aangewezen plek opgeborgen worden. Om 12.00 uur of 15.00 uur kan de telefoon weer bij de leerkracht worden opgehaald. De telefoon geeft u op eigen risico mee, de school kan niet aansprakelijk worden gesteld bij vermissing, diefstal of schade.

Onder schooltijd hebben de kinderen hun telefoon niet nodig. Ouders kunnen hun kind onder schooltijd via het schoolnummer bereiken en als het nodig is mag een kind bellen met de schooltelefoon. Als een kind niet op tijd op school arriveert dan neemt de leerkracht altijd contact met ouders op.

Afspraken voor het internetgebruik op de Breede Hei

- Leerlingen maken alleen gebruik van internet in overleg met de leerkracht.
- De leerkracht houdt controle als kinderen op internet gaan.
- Komt de leerling iets raars, ongewoons, ongewenst tegen dan vertelt hij dit altijd direct aan de leerkracht.
- De leerkracht bespreekt iedere vreemde situatie met de leerling en indien nodig de klasgenoten.
- De leerkracht bekijkt en bespreekt of vervolgstappen nodig zijn na het bezoek van een ongewenste site.
- Leerlingen mogen nooit persoonlijke gegevens (adres, telefoonnummer) via de computer doorgeven.

Stop is Stop-stappenplan

In kringgesprekken wordt het vierdelige "Stop is Stop-stappenplan" besproken, dat moet voorkomen dat conflicten uit de hand lopen. Wanneer er vervelende dingen gebeuren, zegt een kind achtereenvolgens:

1. Stop (en noemt de voornaam daarbij), houd daarmee op, dit vind ik niet leuk. (Uitleg wat je niet leuk vindt, welk gedrag hindert)
2. Heb je me niet gehoord? Hou ermee op, dit wil ik niet.
3. Als je nu niet ophoudt ga ik naar de juf/meester.
4. Je gaat naar de juf of meester.

Afspraken buitenspelen groep 3 t/m 8

- Alle leerlingen houden zich aan de schoolregels.

- Als een leerling een ander kind mentaal of fysiek pijn heeft gedaan dan mag hij/zij de volgende dag niet buitenspelen.
- Als een leerling drie keer heeft binnen gezeten dan vindt er een gesprek plaats tussen de leerkracht, ouders en het kind. Er worden afspraken opgesteld en genoteerd in ParnasSys onder het kopje incident.

1.1.2 Gedragsnormen ouders

- Ouders zorgen dat hun kind op tijd op school is (zie schooltijden in jaarboekje).
- Onveilige situaties kunnen ouders melden bij de directie of de interne contactpersonen.
- Ouders zijn op de hoogte van de schoolregels/gedragsnormen en leven deze na (zij hebben een voorbeeldfunctie) en helpen hun kind(eren) om deze na te leven.
- De ouders behandelen iedereen respectvol, zowel de kinderen als de volwassenen waar ze mee te maken hebben.
- Wanneer de school te maken krijgt met ongewenst gedrag van ouders wordt het gedragsprotocol voor ouders gehanteerd.

1.1.3 Gedragsnormen leerkrachten

- Iedereen respectvol behandelen, zowel de kinderen als de volwassenen waar we mee te maken hebben.
- Op tijd aanwezig zijn op school en tijdens afspraken.
- Melding maken van onveilige situaties.
- Signalen en gebeurtenissen tijdig melden bij ouders.
- Absenties van kinderen bijhouden.
- Altijd ingrijpen bij geweldsincidenten, melden bij ouders en directie.
- Schoolpleinwacht door de leerkrachten van wie de kinderen buitenspelen.
- De leerkracht surveilleert voor en na schooltijd in het lokaal/in de gang/op het schoolplein.
- De leerlingen van groep 1/2 verlaten ieder het lokaal via de eigen buitendeur, leerling gaat naar buiten als leerkracht ouder/verzorger heeft gezien.
- De leerlingen van groep 3 en 4 verlaten het gebouw samen met de leerkracht.
- Schoolregels en klassenregels met leerlingen bespreken/ opstellen en regelmatig met de kinderen bespreken.
- We starten het schooljaar met het thema: hoe gaan we met elkaar om/vriendjes.
- Sociale emotionele vormingslessen geven, eventueel met ondersteuning van de methode 'Kinderen en hun sociale talenten'.
- Ondersteuning van collega's bij ingrijpende gebeurtenissen.

1.2 Voorwaarden om veiligheid te optimaliseren

1.2.1. Veiligheid gebouw

- Contacten onderhoud instanties
- Controle door de directie
- Brand meldinstallatie
- Contacten brandweer, bestuur en gemeente, wijkagent
- Ontruimingsplan en jaarlijks ontruimingsoefening

- Vluchtroutes in alle openbare ruimtes en lokalen
- Vluchtroutes en nooddeuren vrijhouden
- Buitendeuren tijdens schooltijd gesloten
- Eén keer per jaar controle door de brandweer

1.2.2 Veiligheid personeel

- Mogelijkheid tot BHV/EHBO trainingen en jaarlijkse herhaal training.
- Per 3 groepen moet er 1 BHV-er aanwezig zijn.
- Het voeren van gesprekken indien nodig met directie of intern begeleider.
- Kenbaar maken van onveilige situaties door directie naar team toe.
- Onveilige situatie direct in team bespreken.
- Aanwezigheid van meerdere draadloze telefoons binnen de school.
- Ondersteuning van elkaar in moeilijke situaties.
- Contacten met de Arbodienst.
- Regelmatig aandacht besteden aan sociale veiligheid in team/bouwvergaderingen.

1.2.3 Veiligheid leerlingen

- Personeel dient ten alle tijden de leerling te beschermen (fysiek/mentaal)
- Voorlichting jongerenwerker in de bovenbouwgroepen
- Elke twee klassen hebben een EHBO trommel
- Verwijzing sociale vaardigheid training ten behoeve van het kind
- Gebruik maken van de methode 'Kinderen en hun sociale talenten'
- De groepen 1/2 maken gebruik van de signalering- observatie instrument KIJK, 3 t/m 8 maakt gebruik van Zien.

1.2.4 Veiligheid algemeen

- Onze school heeft informatieplicht naar beide ouders – in geval van scheiding of andere familieperikelen dienen officiële stukken en afspraken vast te liggen in dossier.
- In onze schoolgids staat het sociale veiligheidsplan.
- Indien nodig kunnen leerkrachten via de intern begeleiders contact leggen met externe instanties; wijkagent, jeugdpolitie, GGD, maatschappelijk werk, buurtnetwerk, AMK, NIS.
- Onze school zorgt altijd voor een overdracht naar nieuwe school, speciaal basisonderwijs of voortgezet onderwijs. In het dossier zit een kopie van de ingevulde overdrachtspapieren. Alle officiële stukken blijven 5 jaar in bewaring.
- Bij ons op school zijn 2 contactpersonen aanwezig. Namen en taakomschrijving zijn te vinden in de schoolgids en op de website.
- In elk vertrek van onze school hangt bij de vluchtdeur een plastic mapje met het vluchtplan. In elk klaslokaal zit bij het vluchtplan een recente klassenlijst. 3 keer per schooljaar vindt er een ontruimingsoefening plaats.
- In het zorgplan van onze school staat helder omschreven hoe wij vroegtijdig gedragsproblemen signaleren en hoe we ermee omgaan.
- School maakt gebruik van de meld code.
- Onze school heeft een protocol "stappen tot schorsing". Alle leerkrachten, leerlingen en ouders zijn hier bekend mee.
- Onze school heeft een veiligheidsplan van KPOA.

- Bij afwezigheid van een leerling wordt er gelijk contact gezocht met ouders/verzorgers.
- Alle leerkrachten houden absentes bij. Bij ongeoorloofde afwezigheid of vaak te laat /afwezig doen we via directie melding bij de leerplichtambtenaar.
- Onze school heeft een meldplicht en aangifteplicht bij seksueel misbruik/intimidatie bij de vertrouwensinspecteurs.
- Wij hebben een afspraak met de huisartsenpraktijk voor snelle behandeling.

2. STAPPENPLAN BIJ AANPAK PESTGEDRAG

2.1. Plagen of pesten?

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: “Een leerling krijgt te maken met geweld of wordt gepest, als hij of zij gedurende een lange periode herhaaldelijk is overgeleverd aan het negatieve gedrag van één of meerdere leerlingen.” (Olweus, 1996). Plagen is niet hetzelfde als pesten.

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend “slachtofferschap”	Hetzelfde slachtoffer
Niet in groepsverband	Vaak in groepsverband
Humoristisch	Kwetsend
Van korte duur	Langdurig en herhaaldelijk

Bij pesten zien we verschillende rollen. De bekendste rollen zijn de rollen van de pester en de gepeste leerling. De rollen die omstanders innemen zijn minder bekend. Wij maken onderscheid tussen de volgende rollen:

- De pester;
- Het gepeste kind;
- De zwijgende middengroep;
- De leraar;
- De ouders.

2.2 Doel anti-pestprotocol basisschool De Breede Hei

Dit anti-pestprotocol heeft als doel om alle kinderen bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat, als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

2.3 Preventief pestbeleid

De Breede Hei vindt een goed pedagogisch klimaat en het waarborgen van sociale veiligheid zeer belangrijk. Wij vinden de sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. Daarom hanteren we binnen onze school de volgende preventieve maatregelen:

- De schoolregels (zie blz. 7);
- Anti-pestweek & complimentenweek;

- Lessen sociaal-emotionele ontwikkeling uit de methode Kinderen en hun sociale talenten;
- Leerlingvolgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Het IB-team

2.3.1 Stop is Stop-stappenplan

In kringgesprekken wordt het vierdelige “Stop is Stop-stappenplan” besproken, dat moet voorkomen dat conflicten uit de hand lopen.

Wanneer er vervelende dingen gebeuren, zegt een kind achtereenvolgens:

1. Stop (en noemt de voornaam daarbij), houd daarmee op, dit vind ik niet leuk (uitleg wat je niet leuk vindt, welk gedrag hindert).
2. Heb je me niet gehoord? Hou ermee op, dit wil ik niet.
3. Als je nu niet ophoudt ga ik naar de juf/meester.
4. Je gaat naar de juf of meester.

2.3.2 Lessen sociaal-emotionele ontwikkeling uit de methode ‘Kinderen en hun sociale talenten’

Uit de methode “Kinderen en hun sociale talenten “ geven de leerkrachten in de groepen 1 t/m 8 minimaal 16 lessen per schooljaar. Deze methode bestaat uit acht thema’s die ieder jaar weer terugkomen. Onder andere aan de orde komen: samen spelen samen werken, ervaringen delen, opkomen voor jezelf, omgaan met ruzie. De leerkracht stemt de lessen af op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in de groep.

2.3.3 Sociogram

In de groepen 3 t/m 8 wordt er 2 keer per jaar een sociogram afgenomen om de groepsdynamiek in kaart te brengen. Na aanleiding van de uitkomsten kunnen hier acties op worden ingezet.

2.3.4 Het zorgteam

- Intern contactpersoon/pest coördinator: Marloes Bos Botterblom/Lisanne Marcus
- Aandachtfunctionaris: Irma van Drie
- Intern-begeleiders: Lisanne Marcus

Wanneer blijkt dat een leerling ondanks de al geboden zorg toch stagneert op leervorderingen en of andere problemen, wordt de leerling besproken tijdens de groeps-leerlingbespreking met de intern-begeleider. Afhankelijk van het probleem kan een nadere observatie of toetsing nodig zijn. Vervolgens wordt er een handelingsplan opgesteld door de intern-begeleider en de leerkracht.

2.4 Indien er toch sprake is van pesten?

Indien er toch sprake is van pesten gaan we daar als school actief mee om. Wij maken gebruik van de vijfsporen aanpak. Deze aanpak is ontwikkeld door de landelijke organisaties voor ouders in het onderwijs.

De vijfsporen aanpak bestaat uit de volgende stappen:

- Stap 1: Hulp aan de leraar
- Stap 2: Hulp aan de pester
- Stap 3: Hulp aan het gepest kind
- Stap 4: Hulp aan de zwijgende middengroep
- Stap 5: Hulp aan de ouders

In onderstaand hoofdstuk zullen wij de stappen toelichten.

Hulp aan de leraar

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerst verantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraren worden ondersteund door de expert van het leerteam sociaal- emotioneel, de Intern-Begeleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat.

De ouders

In deze fase zal de leerkracht of de Intern Begeleider, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Hulp aan de pester

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens de gevoeligheid voor wat hij met het slachtoffer uithaalt te vergroten, gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten. Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn leven te beteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

Begeleiding van de pester

In samenwerking met de ouders/verzorgers van de pester kunnen de volgende stappen worden ondernomen:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling buitengesloten voelen);
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel: straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt;
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen: Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?;
- Inschakelen hulp voor school en/of thuis; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; Onderwijsadviesdienst; GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie;
- Verkeerd voorbeeldgedrag in de omgeving;
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan;
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt.

Hulp aan het gepeste kind

Uiteraard moet ook hulp aan het slachtoffer worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting'. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden. In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, kanjertraining goede interventies.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten?;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren;
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s);
- Het gepeste kind niet overbeschermen en hiermee in een uitzonderingspositie plaatsen. Het pesten kan hierdoor toenemen;
- Inschakelen hulp voor school en/of thuis; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; Onderwijsadviesdienst; GGD.

Hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas, bijvoorbeeld door aandacht voor dit anti-pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen;
- Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen peestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen;
- De rol van de zwijgende middengroep benadrukken;
- Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.
- Inschakelen hulp voor school en/of thuis; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; Onderwijsadviesdienst; GGD.

Hulp aan de ouders

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Bespreek het pesten direct met de leerkracht;
- Door positieve stimulering en zogenoemde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Adviezen aan ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Adviezen aan alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

2.5 Anti-pestprotocol

De leerkrachten scheppen een veilig klimaat in en om de school en een prettige werksfeer in de klas. In veruit de meeste gevallen lukt dit door regels (blz.4) van het “hoe gaan we met elkaar om” aan te bieden en te onderhouden. Soms is het echter nodig om duidelijkere afspraken te maken en over te gaan tot dit stappenplan.

Dit stappenplan is van toepassing als er sprake is van pestgedrag, bijvoorbeeld: vernederen, schelden, dreigen, slaan/ schoppen, een kind achterna lopen of opwachten, afpakken van spullen of kapot maken daarvan, digitaal pesten ....

Afhankelijk van de problematiek zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de expert leerteam sociaal/emotioneel, intern begeleider en/of de intern contactpersoon.

De directie komt in beeld op het moment dat de problematiek, door de leerkrachten niet meer alleen binnen de groep afgehandeld kan worden. Ook op het moment, dat de problematiek niet tot één groep beperkt blijft, wordt de directie ingeschakeld.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het

pestgedrag zo snel mogelijk te onderdrukken.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Indien wenselijk kan de leerkracht de expert leerteam Sociaal/emotioneel, IB-er of de directie op de hoogte stellen. Tevens wordt het team op de hoogte gesteld van het pestgedrag in verband met toezicht op het plein e.d. De gesprekken die zijn gevoerd met de pester en gepeste leerling worden genoteerd in Parnassys onder het kopje incident.

Stap 2

De leerkracht heeft indien mogelijk een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ stoppen. De afspraken worden door de leerkracht genoteerd in Parnassys onder het kopje incident en vervolgens brengt de leerkracht de ouders op de hoogte van de afspraken. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt kan worden van beschikbare methoden (lessen uit de methode "Kinderen en hun sociale talenten", spelletjes om de sfeer binnen de groep te verbeteren etc.). Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen.

Evaluatie

Na één of twee weken vindt er een evaluatie plaats met de gepeste en de pester. Gesprek met pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen? Zo ja: De afspraken worden bijgesteld/gehandhaafd; Zo nee: Er wordt een analyse opgesteld (waarom is het niet gelukt) en de afspraken worden aangescherpt of aangepast. In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag wordt terugggekoppeld naar de ouders. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt. Het evaluatiegesprek wordt ook genoteerd in Parnassys onder het kopje incident.

Stap 3

Na twee weken vindt er een gesprek plaats tussen de leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan IB-er en genoteerd in Parnassys. Na nog eens twee weken vindt er wederom een gesprek plaats. Na afloop van de tweede evaluatie wordt besloten of er nieuwe afspraken/acties moeten worden gemaakt.

Stap 4

De stop- en uit de klaskaarten (3 waarschuwingen) worden ingezet. Het stop- en uit de klaskaartensysteem is een noodmaatregel en mag alleen worden ingezet na overleg met de intern-begeleider of directie.

In overleg met de intern-begeleider of directie wordt besproken of de stop- en uit-de-klaskaarten (3 waarschuwingen) daadwerkelijk ingezet moeten worden. Wanneer dit het

geval is worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht(en) en de intern begeleider(s). Tijdens dit gesprek wordt uitleg gegeven over hoe het traject dat plaats gaat vinden er uit komt te zien. Tevens wordt er gesproken met de leerling zodat deze ook weet wat er gaat gebeuren en waarom. Wij gaan altijd uit van een positieve benadering. De leerlingen kunnen hun kaartjes dus ook weer terug verdienen.

Na het gesprek gaat het traject van start. Van te voren wordt vastgesteld hoe lang dit traject gaat duren (bv 8 weken). Dit traject wordt genoteerd in Parnassys onder het kopje incident. Als een leerling 3 keer in een andere klas is gezet en de leerling laat nog steeds ongewenst gedrag zien dan wordt de leerling overgeplaatst naar de directie of intern-begeleider. Als een kind bij de directie of intern-begeleider is geplaatst dan worden altijd de ouders ingelicht en worden er afspraken/acties gemaakt. Als een leerling 3 keer bij de directie of intern-begeleider is geplaatst en de leerling laat nog steeds ongewenst gedrag zien dan wordt de 'time out' regeling ingezet. Er vindt dan een interne schorsing van 1 dag plaats. De leerkracht stelt ouders mondeling én schriftelijk op de hoogte en dit komt in het leerling dossier. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek. Blijft het ongewenste gedrag plaats vinden dan vindt er een gesprek plaats met ouders, directie, IB-er, leerkracht en leerling. Hierna volgt een interne 'schorsing' van 5 dagen. CvB wordt op de hoogte gesteld. Ook wordt er een contract opgesteld waarin beschreven wordt aan welke afspraken iedereen zich dient te houden. Alle betrokkenen worden op de hoogte gehouden van deze afspraken en maatregelen. Dit wordt schriftelijk vastgelegd en in het leerling dossier bewaard. Tot slot volgt bij herhaling een formele schorsing (zie verder het KPOA protocol "schorsing en verwijdering"). Alleen de bestuursvoorzitter kan een formele schorsing uitspreken. De leerplichtambtenaar wordt op de hoogte gesteld.

Wangedrag van de leerling en/of diens ouders, verzorgers

Indien er sprake is van ernstig wangedrag van de leerling, kan de schooldirectie besluiten over te gaan tot schorsen en/of verwijderen van de leerling. Denk bijvoorbeeld aan:

- De leerling brengt zichzelf, andere leerlingen, ouders of personeel in gevaar;
- De leerling uit verbale agressie, psychisch en/of fysiek geweld tegen leerlingen, ouders of personeelsleden.
- De ouder brengt zichzelf, andere leerlingen of personeel in gevaar;
- De ouder uit bedreigingen, verbale agressie, psychisch en/of fysiek geweld tegen leerlingen, ouders of personeelsleden.

→ zie bijlage KPOA protocol: Schorsen en verwijderen

2.6 Meer lezen over pesten?

Pesten hoort er niet bij – Lucy Buddelmeijer Pesten, gedaan ermee! Hoe omgaan met pesterijen? – Gie Deboutte Pesten bij kinderen: adviezen voor volwassenen – Bob van der Meer Kinderen en pesten – Bob van der Meer Schelden, schoppen, slaan – Ineke Staal Ik ga weer graag naar school – Brenda Kenter

Meer informatie over het tegengaan van pesten is te vinden op:

www.pestweb.nl www.primamethode.nl

3. STAPPENPLAN IN ONVEILIGE SITUATIES

Alle personen binnen de school dragen bij aan een veilig klimaat. Er is in dit stappenplan onderscheid gemaakt tussen leerlingen, medewerkers, ouders/verzorgers en bezoekers.

3.1 Leerlingen

Bij te stoppen agressie en geweld of niet te willen luisteren (ondermijnen van gezag):

1. De leerkracht stopt het ongewenste gedrag, door heldere eenduidige instructies. Eventueel wordt de leerling uit de situatie gehaald, waardoor de leerling tot rust kan komen en een onveilige situatie opgeheven wordt. Voor de veiligheid van de leerling, andere leerlingen en de leerkracht kan het nodig zijn dat de leerling wordt vastgepakt.
2. De leerkracht gaat in gesprek met de betreffende leerling en het slachtoffer en probeert in een gezamenlijk gesprek het onderliggende conflict op te lossen om zo herhaling te voorkomen.
3. De leerkracht sanctioneert, op passende wijze, het gedrag van de leerling.
4. De leerkracht bespreekt - liefst dezelfde dag - het ongewenste gedrag met ouders/verzorgers en geeft aan hoe één en ander afgehandeld is.
5. De leerkracht registreert het voorval in Pasnassys onder het kopje "incidentregistratie".

Bij zeer agressief en gewelddadig gedrag en bij langdurig agressief en gewelddadig gedrag/ bij niet te doorbreken niet te willen luisteren (ondermijnen van gezag):

De medewerkers van de school bepalen aan de hand van dit schoolveiligheidsplan of de leerling agressief gedrag vertoont. De medewerker gebruikt zijn/haar pedagogisch handelen om het agressieve gedrag bij de leerling op te heffen.

Verder kunnen bij fysiek geweld de volgende stappen genomen worden:

Indien een leerling fysiek geweld gebruikt laat de leerkracht - indien nodig en van toepassing - een leerling 2 collega's roepen ter ondersteuning.

1. De leerling wordt even afgezonderd om rustig te worden.
2. Bij een eerste keer krijgt een leerling een schriftelijke waarschuwing. Het kind gaat een week niet mee naar buiten tijdens het speekwartier. Het maken van een reflectie opdracht door de dader behoort tot de mogelijkheden.
3. De leerkracht meldt het voorval bij één van de IB-ers. De IB-er meldt dit aan één van de directieleden.
4. De leerling moet zijn excuses aanbieden aan het slachtoffer.
5. Bij een tweede keer volgt er een gesprek tussen de leerling en leerkracht en/of een IB-er in een aparte ruimte (als het kind weer aanspreekbaar is), het liefst dezelfde dag. Tijdens dit gesprek worden afspraken gemaakt die herhaling moeten voorkomen. Ook de consequentie van gedragsherhaling wordt aangegeven (zie de punten hieronder). Deze afspraken komen in het leerling-dossier. Ouders worden gebeld en op de hoogte gesteld van het voorval. Ze worden uitgenodigd voor een gesprek.
6. Afhankelijk van de ernst van het geweld kan het kind ook meteen een "time-out" krijgen. Dit houdt in dat het kind tijdelijk geplaatst wordt in een andere groep of voor de rest van de dag naar huis gestuurd wordt. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld en komen het kind ophalen.

7. Voor verbale agressie, bedreigingen en agressie gericht op objecten geldt bovenstaande vanaf punt 3. Eventueel wordt een leerling afgezonderd om tot rust te komen.
8. Bij een derde keer voorkomen van agressie wordt de leerling gedurende een hele dag geplaatst in een andere groep (interne 'schorsing'). De leerkracht stelt ouders mondeling én schriftelijk op de hoogte en dit komt in het leerling dossier. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek.
9. Bij een vierde vergrijp, vindt er een gesprek plaats met ouders, directie, IB'er, leerkracht en leerling. Hierna volgt een interne 'schorsing' van 5 dagen. CvB wordt op de hoogte gesteld. Ook wordt er een contract opgesteld waarin beschreven wordt aan welke afspraken iedereen zich dient te houden. Alle betrokkenen worden op de hoogte gehouden van deze afspraken en maatregelen. Dit wordt schriftelijk vastgelegd en in het leerling dossier bewaard.
10. Tot slot volgt bij herhaling een formele schorsing (zie verder het KPOA protocol "schorsing en verwijdering"). Alleen de bestuursvoorzitter kan een formele schorsing uitspreken. De leerplichtambtenaar wordt op de hoogte gesteld.

3.2 Medewerker/ouder/verzorger of gast

Als wapens, wapengebruik, extreem agressief en gewelddadig gedrag of invloed van drugs en/of alcohol aan de orde is, wordt de volwassene verzocht de school direct te verlaten. Bij weigeren hiervan wordt de politie ingeschakeld. Dit gebeurt ook bij extreem agressief en gewelddadig gedrag. Alles wordt in het werk gesteld om leerlingen zo min mogelijk aan deze situaties bloot te stellen.

De volwassene wordt - indien mogelijk - uit de situatie gehaald en krijgt de mogelijkheid om tot rust te komen. Dit kan in een ruimte apart of door de volwassene weg te sturen met een afspraak voor een gesprek op een later tijdstip.

In een gesprek met leerkracht, IB'er, directie of bestuur wordt de oorzaak van het gedrag besproken. Het gedrag zelf wordt niet getolereerd. Eventueel wordt een vervolg afspraak op een later tijdstip gemaakt. Een gesprek kan alleen gevoerd worden als aan de algemeen gangbare eisen van respectvolle gespreksvoering wordt voldaan.

Met de volwassene worden afspraken gemaakt die herhaling van het gedrag zullen voorkomen. Ook worden afspraken gemaakt hoe de slachtoffers van het agressieve en gewelddadige gedrag benaderd worden. Een verslag van dit gesprek wordt verzonden naar de ouder /verzorger en komt in het leerlingendossier. Of in geval van de medewerker in personeelsdossier.

Als het om een medewerker gaat, treedt artikel 3.13 t/m 3.16 van de CAO PO in werking. Het bestuur is eindverantwoordelijk.

De directie kan bij herhaling van of bij extreem agressief en gewelddadig gedrag de toegang tot de school en het schoolplein tijdelijk of permanent ontzeggen. De volwassene wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. Met de wijkagent zal de situatie besproken worden. Als het gaat om een vertegenwoordiger van een bedrijf of organisatie, dan zal de directie van dit bedrijf/deze organisatie op de hoogte gebracht worden.

Als het agressieve en gewelddadige gedrag van de ouder een goede begeleiding van een leerling onmogelijk maakt, kan het CvB overgaan tot schorsing van de leerling. Hoewel dit een uiterste maatregel is, die een derde partij - namelijk de leerling - ernstig benadeelt, is school van mening dat een leerling onder zulke omstandigheden niet door school begeleid kan worden.

4. INCIDENTBELEID EN NAZORGBELEID

In het algemeen is het slachtoffer gebaat bij steun en begrip van de onmiddellijke omgeving, en minder bij een overkill aan professionele hulp van anonieme instanties.

Omgevingswarmte is een belangrijk begrip bij het nazorgbeleid.

Het schoolveiligheidsplan bevat een procedure met de betrekking tot het omgaan met slachtoffers en daders tijdens en na een incident waarbij geweld is gebruikt.

4.1 Stappenplan incidenten met ouders/verzorgers

- Op de hoogte brengen van collega's en directie als je mogelijk gewelddadig gedrag verwacht.
- Gesprek voeren met minimaal twee personen, indien mogelijk gesprek voorbereiden.
- Rest van de collega's is op de hoogte en alert.
- Iedereen is verplicht het slachtoffer uit de situatie te helpen en de eerste opvang te verzorgen, directie wordt zo spoedig mogelijk ingelicht.
- Bij gewelddadig gedrag wordt de politie ingeschakeld.
- Opwachten politie en verwijzen naar de juiste ruimte. Hoofd BHV wacht de politie op?

Op het moment dat er een schokkende gebeurtenis heeft plaatsgevonden zijn er taken voor collega's in verband met het nazorgbeleid.

- Een luisterend oor bieden.
- Het verlenen van eerste hulp.
- Vertrouwelijk omgaan met de informatie die ze krijgen.

4.2 Taken directie

- Verantwoordelijk voor organisatie eerste opvang.
- Registreren incident.
- Voorlichting binnen de organisatie en de contacten met externe instanties zoals slachtofferhulp.
- Verantwoordelijk voor de continuïteit binnen de school.
- Verantwoordelijk voor een adequate vervolg van de opvang.
- Contact met Arbo-arts in verband met eventuele ziekmelding.
- Meldingsplicht naar Cvb van de KPOA.
- Bij agressie/geweld melding/aangifte politie (verplicht).

4.3 Evaluatie van het incident met betrekking tot het stappenplan.

- Aanleiding incident
- Betrokken personen
- Hoe is er gehandeld?
- Stappenplan gevolgd?
- Verbeterpunten of aanpassingen

5.OMSCHRIJVING BEGRIPPEN ONGEWENST GEDRAG

Seksuele intimidatie

Hieronder verstaan we ongewenste seksuele toenadering in de vorm van verzoeken om seksuele gunsten of ander verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag (waaronder het ongevraagd verzenden of bewust voor anderen zichtbaar raadplegen van pornografische afbeeldingen of teksten, onder meer via internet). Voor kinderen en medewerkers geldt tevens het op school aanwezige internetprotocol.

Fysieke agressie of geweld

Het uitoefenen van elke vorm van feitelijk geweld op of gericht tegen het lichaam van een ander. Het ongewenst aanraken van een ander of het non-verbaal dreigen hiermee.

Verbale en schriftelijke agressie of geweld

Het mondeling, schriftelijk of digitaal (be)dreigen, beledigen, intimideren, discrimineren, pesten of uitschelden van een persoon.

Onder discriminatie verstaan we het in welke vorm dan ook doen van uitspraken over, het verrichten van handelingen of het nemen van beslissingen over personen die beledigend zijn voor die personen vanwege hun ras, godsdienst, geslacht, beperking, levensovertuiging, leeftijd en/of seksuele geaardheid dan wel het maken van enig onderscheid op basis van deze factoren.

Vernieling en vandalisme

Onder vandalisme verstaan we het met opzet vernielen, beschadigen of onbruikbaar maken van andermans bezittingen.

Diefstal

Onder diefstal verstaan we het heimelijk wegnemen of zich onrechtmatig toe-eigenen van andermans bezittingen.

Niet luisteren

Niet luisteren kan in sommige gevallen ook bijdragen tot een onveilig klimaat. Doordat er niet geluisterd wordt, kan een sfeer ontstaan waarin anderen zich niet prettig voelen. Het gaat hier met name om het niet opvolgen van instructies of het weigeren te luisteren naar wat er gezegd wordt. We spreken dan over het herhaaldelijk/structureel negeren van instructies van de leerkracht.

6.TAAKOMSCHRJVING WERKGROEP SOCIAAL-EMOTIONEEL

- Bevordert sociale competentie van kinderen binnen de groep, school en thuis.
- Zorgt voor een lijn binnen de school wat we verstaan onder sociaal- emotionele competentie.
- Heeft een inhoudelijke bijdrage wanneer het thema de nieuwe klas/ pesten op de jaarplanning staat.
- Gedragsnormen kenbaar maken bij leerlingen, ouders en personeel.
- Het informeren van collega's over de ontwikkelingen op het gebied van preventie van pesten, geweld en agressie.
- Houdt de tendens in en rondom de school rondom pesten, agressie en geweld in de gaten.
- Zorgt dat personeel incidenten van pesten, geweld en agressie noteert op de daarvoor bestemde notatieformulieren.
- Zorgt voor evaluatie moment na incident.
- Zorgt voor jaarlijkse evaluatie schoolveiligheid.

7.TAAKOMSCHRJVING WERKGROEP VEILIGHEID/ARBO

Het takenpakket wordt ondergebracht onder de verantwoordelijkheid van de Arbo-coördinator. En de bijbehorende taken worden opgenomen in het taakbeleid.

- Maakt jaarlijks ontruimingsplan en communiceert dit naar het team.
- Zorgt ervoor dat het ontruimingsplan wordt opgenomen in Arbo-jaarplan.
- Plant 3 x per jaar een ontruimingsoefening samen met het directie.
- Zorgt voor evaluatie ontruimingsoefening.

8.EVALUATIE VAN SCHOOLVEILIGHEIDSPAN

Jaarlijks wordt via het ARBO-Jaarplan de veiligheid van de school in kaart gebracht. Ook d.m.v. het vierjaarlijkse ouder- kind tevredenheidonderzoek wordt de veiligheid in kaart gebracht. Inventarisatie wordt gedaan door de directie en deze zal zo nodig het actieplan aanpassen.

Het Arbo-jaarplan en Veiligheidsplan zal ieder jaar bijgesteld worden en hier volgt een actieplan uit. Dit plan wordt ook naar de Medezeggenschapsraad verzonden.

Dit schoolveiligheidsplan zal ieder schooljaar worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

9.BIJLAGEN

- Gedragscode en klachtenregeling KPOA
- Folder contactpersonen/Protocol contactpersonen
- Ontruimingsplan
- Ongevallenregistratieformulier
- Incidentregistratieformulier
- Protocol "schorsing en verwijdering" KPOA